ชื่อเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัย มณีวรรณ ฤทธิ์น้ำคำ **ปริญญา** ค.ค. (หลักสูตรและการเรียนการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเคช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
อาจารย์ ดร. ณัฐพงศ์ ฉลาดแย้ม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารกาม 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตร ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และ 3) เพื่อศึกษาการขึ้นยันประสิทธิผลของการขยายผลการใช้ หลักสูตร ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ วิธีการวิจัยแบบผสานวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณและวิธี วิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 90 คน ศึกษานิเทศก์ 7 คน ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 257 คน ครูต้นแบบภาษาไทย จำนวน 10 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย และนักเรียนโรงเรียนบ้านคงหมากไฟ จำนวน 25 คน ใช้วิธีเลือกแบบ เจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างและไม่มี โครงสร้าง และการจัดสนทนากลุ่มระยะที่ 2 ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 3 คน ครู เชี่ยวชาญสาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 16 คน นักเรียนทคลองใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวคง จำนวน 25 คน และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้หลักสูตร ได้แก่ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคงหมากไฟ จำนวน 25 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 และระยะที่ 3 ได้แก่ หลักสูตรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมิน ความคิดสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ระยะที่ 3 ศึกษาการยืนยันประสิทธิผล ของการขยายผลการใช้หลักสูตร กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขึ้นขั้นการใช้หลักสูตร จำนวน 5 แห่ง

นักเรียน จำนวน 125 คน ครูผู้สอน จำนวน 5 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย พื้นที่การวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์วิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t-test (dependent sample)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ผลการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ได้หลักสูตรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ มีความเหมาะสมในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (X = 4.15) มีมิติด้านการคิด 4 มิติ คือ (1) ความคิดกล่องแกล่ว (2) ความคิดยืดหยุ่น (3) ความคิดริเริ่ม และ(4) ความคิดละเอียดลออ องค์ประกอบของหลักสูตรมี 6 องค์ประกอบ เนื้อหา 3 หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน 40 ชั่วโมง
- 2. ผลการศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตร ได้แก่ (2.1) จำนวนนักเรียนที่ผ่าน เกณฑ์การคิดเชิงสร้างสรรค์ ร้อยละ 70 พบว่า นักเรียนผ่านเกณฑ์การคิดสร้างสรรค์ร้อยละ 70 ทุกคน (2.2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรพบว่าคะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังการใช้ หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2.3) ผลการศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหลักสูตรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ มีความ พึงพอใจ อยู่ในระดับมาก (X = 4.50)
- 3. ผลการยืนยันประสิทธิผลของการขยายผลการใช้หลักสูตร พบว่า (3.1) นักเรียน จำนวน 125 คน จากโรงเรียน 5 แห่ง ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ทุกคน (3.2) ค่าดัชนี ประสิทธิผลของหลักสูตรคะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังการใช้หลักสูตร แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3.3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 125 คน จากโรงเรียน 5 โรง ที่มีต่อหลักสูตร ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก (\overline{X} = 4.44)

Title: Development of Creative Thinking Promoting Curriculum For 6th Grade Students

Author: Maneewan Ritnamkam. Degree: Ed.D. (Curriculum and Instruction)

Advisors: Dr. Prasopsuk Rittidet Chairman

Dr. Nattapong Shalardyam Committee

Rajabhat Maha Sarakham University, 2013

Abstract

The research aimed to 1) develop a creative thinking promoting curriculum for 6th grade students, 2) study the effectiveness of the creative thinking promoting curriculum, and 3) study the confirmation of the effectiveness of the creative thinking promoting curriculum. The research employed the mixed method of quantitative research and qualitative research. The research was divided into 3 phases. Phase 1 dealt with the development of the creative thinking promoting curriculum. The population and the sample comprised 90 administrators, 257 educational supervisors and teachers of the Thai Learning Strand, 10 model Thai teachers, obtained through simple random sampling, and 25 students of Ban Dongmakfai School, obtained through purposive sampling. The instruments were a questionnaire, a structured and unstructured interview form, and a focus group. Phase 2 dealt with the study of the effectiveness of the creative thinking promoting curriculum. The sample comprised 3 educational supervisors who specialized in curriculum development, 16 teachers who specialized in Thai, 25 6th grade students of Ban Dongmakfai School who tried out the 6th grade curriculum. The target group who used the curriculum comprised 25 6th grade students of Ban Dongmakfai School, obtained through simple random sampling by drawing lots. The instruments used in Phase 2 and Phase 3 consisted of the creative thinking promoting curriculum, an evaluation form for the suitability of the curriculum, an evaluation form for the learning organization plan, an evaluation form for creative thinking, and a questionnaire for satisfaction. Phase 3 dealt with the study of the curriculum implementation confirmation. The sample consisted of 125 students and 5 teachers from 5 schools, obtained through simple random sampling. The research setting was under Roi Et Office of Primary Education Service Area 2. The statistics employed were mean, percentage, standard deviation and t-test (dependent sample).

The results revealed the following:

- 1. The result of the development of the creative thinking promoting curriculum for the 6th grade was a creative thinking promoting curriculum with high suitability ($\overline{X} = 4.15$) with 4 dimensions of thinking: (1) fluency, (2) flexibility, (3) originality, and (4) elaboration. The curriculum had 6 components. The content was composed of 3 learning units. The study time required was 40 hours.
- 2. The results of the study of the effectiveness of the curriculum are: (2.1) regarding the number of students who passed the creative thinking criterion of 70 percent, every student passed the creative thinking criterion of 70 percent, (2.2) regarding the effectiveness index of the curriculum, it was found that the score of creative thinking after using the curriculum differed with statistical significance at the .05 level, (2.3) regarding the results of the study of the satisfaction of the 6th grade students, the satisfaction was in the high level ($\overline{X} = 4.50$).
- 3. The results of confirming the effectiveness of the curriculum revealed that (3.1) all of 125 students from 5 schools passed the criterion of 70 percent, (3.2) regarding the effectiveness index of the curriculum, the score of creative thinking after using the curriculum differed with statistical significance at the .05 level, (3.3) the results of the study of the satisfaction with the creative thinking promoting curriculum of the 125 students from the 5 schools that undertook the project, the satisfaction was in the high level $(\overline{X} = 4.44)$.